Stavnedläggningsgudstjänst den 29 augusti 2015
Mark. 4:35-41,

Till Gud står vårt hopp är dagens tema, tillika mitt valspråk hämtat ur dagens epistel. Under kyrkoåret lyfts hoppets tema tydligt fram på fjärde söndagen efter Trettondagen. Därför har jag sedan en längre tid valt att några av den söndagens texter skulle läsas vid min stavnedläggningsgudstjänst. Men jag måste erkänna att det kändes lite märkligt, som om en cirkel slöt sig, när jag för ett par veckor sedan plötsligt insåg att just 4:e söndagen efter Trettondagen var min prästvigningsdag då biskop Ragnar Askmark i Linköpings domkyrka predikade just över berättelsen om hur Jesus stillar stormen. Jag vill nu tala om stormen i världen, i kyrkan och i ditt och mitt liv.

1. **Stormen i världen**

Vår jord är som en liten blå smaragd som snurrar runt en mindre stjärna i en normalstor galax i ett oändligt universum som mestadels består av mörker, ett mörker som troligen kommer att uppsluka allt om några miljarder år. Ungefär så talar den astronomiska kunskapen till oss idag. Tron bejakar i mycket naturvetenskaplig kunskap, men tillägger att denna ofattbara verklighet bärs av en makt inför vilken vi med rätta bävar och fascineras, en makt som skapat den blå planet som vi får bebo som vårt hem. Här utkämpas våra liv en kort tid mitt i skapelsens och mänsklighetens stormar. Här utkämpas slaget mellan ont och gott. Just nu utmanas vi till kamp för jorden som en beboelig plats för människor och djur och kamp för ett drägligt liv för alla som flyr.

Vi behöver ta till oss kunskap om olika framtidsscenarier och handla efter bästa kunskap, så att inte dagspolitiken bara bygger på kvartalsrapporter. Och bäras av hopp. Vi behöver också ta till oss kunskap om vad det innebär att leva i globaliserad värld. Det betyder att inte bara kaffe och exotiska frukter från fjärran länder kan ses som något självklart, utan att vi samtidigt tar in bilder av våra bröder och systrar på flykt. Tiden är över då vi bara ka dra nytta av andra kulturer. Vi i Europa måste, för att kunna bevara vår mänskliga värdighet, kunna ta emot dem som flyr våld och död.

Gud är inte bara en svindlande verklighet bortom våra föreställningar. Gud är nära. Evangeliet talar till oss idag om honom som en gång satte sig i en båt på Gennesarets sjö och stillade stormen. Det finns all anledning att låta hans livs berättelse tolka dagens händelser och utmana våra föreställningar. Berättelsen om stillandet av stormen är en illustration av trons grund, att Jesus genom sin död och uppståndelse gått in i kampen mot kaos och segrat över död och hopplöshet.

Skulle inte just de som satt sin tro och hopp till denna person, gå i täten i kampen för en beboelig planet och i handling skapa hopp inför framtiden inte bara för oss själva utan också för våra barn och barnbarn? Skulle inte de som hoppas på honom som gav sitt liv för världen gå i täten i kampen för att inte göra skillnad på människor, och glädjas över att få se hopp spira i slocknade ögon?

2. **Kyrkan i tidens hav och stormar**

Det var kväll och Jesu tyckte att de tolv lärjungarna skulle åka över till andra sidan sjön. Folket lämnades på stranden. Men många steg i båtar och följde efter. Jesus lockade. Hur ser den kyrka ut som lockar människor idag? Troligen ska den göra på samma sätt idag som då - att ta Jesus med i båten, och inse att utan honom i båten driver vi vind för våg. Det står att lärjungarna tog Jesus med i båten, men samtidigt står det att han redan satt i den. Ur en synpunkt tar lärjungarna Jesus med**,** ur en annan satt han redan i båten. Vilket evangelium! Vi ber att Jesus ska vara med, men han finns där

redan innan vi kommer med. Noteringen att andra båtar följde med kan avse en vidare lärjungakrets eller möjligen nyfikna delar av folket, som följde efter. Det går liksom aldrig att sätta upp en tydlig gräns runt Jesu vänner, varken då eller nu.

Så kom stormen. Det skummande vattnet står som en bild för kaos, destruktion. Båten är nära undergång. En bild för kyrkan i världen. Det är kris i kyrkan idag, sägs det. Jag tror att kyrkans undergång ur en synpunkt alltid är för handen. Risken finns att förlora sig i det oväsentliga och inte minst bry sig om det näst bästa, och missa det allra nödvändigaste. Men det vore verklighetsflykt att inte inse; sådana är livsvillkoren. Kyrkan lever alltid i förändring och i någon form av kris, därför att liver är föränderligt. När vi tror oss ha förlorat riktningen, så säger oss hoppet att vår Herre inte övergett oss. Det är bara det att han sover. Så är erfarenheten från församlingslivet, från det personliga livet. Jesus tycks sova bra, bekvämt med huvudet på dynan. Men Gud överger inte sin kyrka. Organiserandet kan förändras. Men Kristi kyrka består till dess tiden är fullbordad.

Lärjungarna väcker honom: De ropade ut sin nöd. Så ska vi göra. Bönen har sin givna plats och betydelse i kyrka och personligt liv. ”Mästare, b*ryr du dig inte om att vi går under?”* Så kan det vara, så kan det kännas. Så ska vi be. Tjata om och om igen. Och så bäras av levande bön.

3. Mitt livs farkost

Vi är oss själva närmast, när vi hotas av vårt livs stormar. Jesus talar maktord gentemot kaos: ”*Tig. Håll tyst!”* Och vinden lade sig. Han upprättar skapelsen. Som en påminnelse om att skapelsen längtar efter Guds barns frihet.

Vinden lade sig. Sådant kan hända. Men så sker inte alltid när vi ber. Så gick det inte för Stefanos, den förste kristne martyren. Så går det ofta inte för många av våra kristna bröder och systrar i Mellan Östern, när ISIS-krigarna drar fram. Grymheterna tycks inte ha någon bortre gräns. Så undgick inte heller Jesus döden fastän han i dödsångest bad i Getsemane: ”Ta denna kalk ifrån mig”. Himlen var tyst och han fick gå döden till mötes. Men det är just här det kristna hoppet blir det obändiga hoppet. Guds tystnad vid Jesus död är vårt hopp. När vi och människor i vår närhet drabbas av det obegripliga, då hjälper inga förklaringar i världen. Då talar korset. Gud är med i det yttersta mörkret. I det oförklarliga och obegripliga är plats för tystnad, inte förklaringar. Inget annat går. Gud finns mitt i tystnaden. Men det finns ett hopp om en tredje dag. När det är tid för den i ditt och mitt liv.

Från död till liv. Korset först, uppståndelse sedan. Att hålla samman kors och uppståndelse innebär att hoppet varken fastnar i lidandet eller negligerar det onda. Vi kallas upp när vi gräver ned oss i det som varit, i våra misslyckanden eller i gamla oförätter. Vi kallas fram när vi flyr bort från det svåra, hoppar över eller slätar över. Den som är älskad vågar möta sig själv. Jesus väjer inte undan för smärtan utan skänker hopp inför den dag som idag är, och öppnar horisonter som ingen prognos i världen kan ersätta. Korsets teologi vill hjälpa oss att bevara hoppet, så att inte tron blir förljugen andlig verklighetsflykt.

Faran i Sverige idag är att vi håller på tappa framtidstron och hoppet. Livet är här och nu och det är här och nu vi ska förverkliga oss själva. Liver just idag riskerar att vara allt. Därför gäller det att inte missa något. Det finns så många alternativ i varje valsituation och det gäller att välja rätt. Man kan bli matt och paralyserad för mindre, om ingen annan tilltro finns än vad jag själv formar och beslutar om i mitt liv. Trons och den hoppets underbara paradox säger däremot: lev ansvarfullt som om allt beror

på dig, men lev likafullt i hoppfull förvissning om att Gud har allt i sin hand och kan styra min farkost långt bättre än jag själv förstår.

När de såg vad Jesus gjorde och hörde och vad han sade, greps de inte av rädsla utan av fruktan, snarast bävan. *”Vem är han? Till och med vinden och sjön lyder honom.”* Ja, bävan inför skapelsens befriare är tecken på frisk tro. Tillit och förtröstan till den korsfäste och uppståndne är levande tro och hoppet som föds av Anden hjälper oss att se framåt. Jesus säger: ”Jag är mer er alla dagar intill tidens ände.”